

## ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Курс – 4, 5	Семестр – 8, 9
Лекції - 6 (2; 4)	Диференційований залік – 9 семестр
Практичні заняття - 6 (0; 6)	
Самостійна робота - 93 (20; 73)	
Усього (годин/кредитів ECTS) - 105/3,5	
Контрольна робота (1) - 9 семестр	

**Метою** навчальної дисципліни «Історія англійської мови» є ознайомлення студентів з історичним розвитком англійської мови.

**Завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними етапами історичного розвитку англійської мови як цілісної системи, в історичному та соціокультурному контексті;
- ознайомити студентів з загальними закономірностями розвитку англійської мови;
- сформулювати у студентів розуміння єдності, взаємозв'язку та взаємозумовленості історичних змін англійської мови, бачення еволюції мови у цілісній перспективі, зумовленій як суто мовними так і екстралінгвістичними чинниками;
- допомогти студентам зрозуміти причини специфіки сучасної англійської мови та тенденцій її розвитку.

### ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

Мета контрольної роботи – визначити ступінь опанування студентами навчального матеріалу, що пропонується для самостійного вивчення.

Контрольна робота має форму множинного тесту і складається із 20 питань. Вимоги до оформлення: студент повинен повністю переписати питання та написати (повністю) правильний варіант відповіді до нього. Питання контрольної роботи містяться у посібнику *Євченко В.В. Історія англійської мови: навчально-методичний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 408 с.*

Варіант контрольної роботи, який виконує студент, обирається відповідно до останньої цифри у номері залікової книжки студента:

Остання цифра номеру залікової книжки	Питання для контрольної роботи (у посібнику <i>Євченко В.В. Історія англійської мови: навчально-методичний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 408 с.</i> )
<b>0</b>	Питання 1-10 с. 261-263, питання 1-10 с. 272-274
<b>1</b>	Питання 11-20 с. 263-265, питання 11-20 с. 275-277
<b>2</b>	Питання 5-14 с. 262-263, питання 21-30 с. 277-279
<b>3</b>	Питання 3-12 с. 261-263, питання 31-40 с. 279-281
<b>4</b>	Питання 2-11 с. 261-263, питання 41-50 с. 281-283
<b>5</b>	Питання 1-10 с. 261-263, питання 1-10 с. 272-274
<b>6</b>	Питання 11-20 с. 263-265, питання 11-20 с. 275-277
<b>7</b>	Питання 5-14 с. 262-263, питання 21-30 с. 277-279
<b>8</b>	Питання 3-12 с. 261-263, питання 31-40 с. 279-281
<b>9</b>	Питання 2-11 с. 261-263, питання 41-50 с. 281-283

### ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

#### Практичне заняття 1

**Тема заняття:** Аналіз фрагменту Прологу до «Кентерберійських оповідань» Джеффрі Чосера

Питання для доповідей та обговорення:

1. Політична, соціальна та мовна ситуація в Англії після норманського завоювання.
2. Перемога англійської мови над французькою: передумови та основні стадії цього процесу.

3. Життя та літературна діяльність Дж. Чосера.
4. Значення творчості Чосера для формування англійської національної літературної мови.
5. «Кентерберійські оповідання» - сюжет, композиція, загальна характеристика мови.

Готуючись до практичного заняття 1, студенти повинні перекласти наведений нижче фрагмент Прологу до «Кентерберійських оповідань» Джеффри Чосера, користуючись *A Glossary for the Works of Geoffrey Chaucer* (<http://sites.fas.harvard.edu/~chaucer/glossar.htm>):

Whan that Aprille with his shoures soote,  
The droghte of March **hath perced** to the roote,  
And bathed every veyne in swich licour  
Of which vertú engendred is the flour;  
Whan Zephirus eek with his swete breeth  
**Inspired hath** in every holt and heeth  
The tendre croppes, and the yonge sonne  
**Hath** in the Ram his halfe cours **y-ronne**,  
And smale foweles maken melodye,  
That slepen al the nyght with open ye,  
So **priketh** hem Nature in hir corages,  
Thanne longen folk to goon on pilgrimages,  
And palmeres for to seken straunge strondes,  
To ferne halwes, **kowthe** in sondry londes;  
And specially, from every shires ende  
Of Engelond, to Caunterbury they **wende**,  
The hooly blisful martir for to seke,  
That **hem hath holpen** whan that they were seeke.

Знайдіть в цьому фрагменті французькі запозичення, користуючись *Online Etymology Dictionary* (<https://www.etymonline.com>).

Прокоментуйте граматичну форму виділених слів.

Порівняйте Ваш переклад з наявним літературним перекладом цього фрагменту російською мовою (знайдіть його та принесіть на заняття).

## Практичне заняття 2

**Тема заняття: Аналіз монологу Гамлета “Now I am alone” (акт 2, сцена 2)**

Питання для доповідей та обговорення:

1. Історичний, соціальний та мовний контекст ранньоновоанглійського періоду.
2. Контекст монологу Гамлета “Now I am alone” (акт 2, сцена 2).

Готуючись до практичного заняття 2, студенти повинні перекласти наведений нижче монолог Гамлета:

*Spoken by Hamlet, Hamlet Act 2 Scene 2:*

Now I am alone

O, what a rogue and peasant slave am I!

Is it not monstrous that this player here,

But in a fiction, in a dream of passion,

Could force his soul so to his own conceit

That from her working all his visage wann'd,

Tears in his eyes, distraction in's aspect,

A broken voice, and his whole function suiting

With forms to his conceit? and all for nothing!

For Hecuba!

What's Hecuba to him, or he to Hecuba,  
That he should weep for her? What would he do,  
Had he the motive and the cue for passion  
That I have? He would drown the stage with tears  
And cleave the general ear with horrid speech,  
Make mad the guilty and appal the free,  
Confound the ignorant, and amaze indeed  
The very faculties of eyes and ears. Yet I,  
A dull and muddy-mettled rascal, peak,  
Like John-a-dreams, unpregnant of my cause,  
And can say nothing; no, not for a king,  
Upon whose property and most dear life  
A damn'd defeat was made. Am I a coward?  
Who calls me villain? breaks my pate across?  
Plucks off my beard, and blows it in my face?  
Tweaks me by the nose? gives me the lie i' the throat,  
As deep as to the lungs? who does me this?  
Ha!

'Swounds, I should take it: for it cannot be  
But I am pigeon-liver'd and lack gall  
To make oppression bitter, or **ere** this  
I should have fatted all the region kites  
With this slave's offal: bloody, bawdy villain!  
Remorseless, treacherous, lecherous, kindless villain!  
O, vengeance!

Why, what an ass am I! This is most brave,  
That I, the son of a dear father murder'd,  
Prompted to my revenge by heaven and hell,  
Must, like a whore, unpack my heart with words,  
And fall a-cursing, like a very drab,  
A scullion!

Fie upon't! foh! About, my brain! I have heard  
That guilty creatures sitting at a play  
Have by the very cunning of the scene  
Been struck so to the soul that presently  
They have proclaim'd their malefactions;  
For murder, though it **have** no tongue, will speak  
With most miraculous organ. I'll have these players  
Play something like the murder of my father  
Before **mine** uncle: I'll observe his looks;  
I'll tent him to the quick: if he but **blench**,  
I know my course. The spirit that I have seen  
May be the devil: and the devil **hath** power  
To assume a pleasing shape; yea, and perhaps  
Out of my weakness and my melancholy,  
As he is very potent with such spirits,  
Abuses me to damn me: I'll have grounds  
More relative than this: the play's the thing  
Wherein I'll catch the conscience of the king.

Зверніть особливу увагу на семантику підкреслених слів.

Прокоментуйте граматичну форму виділених слів.

Порівняйте Ваш переклад з існуючими літературними перекладами цього монологу.

### Практичне заняття 3

#### Тема заняття: Аналіз сонету В. Шекспіра № 18

#### Питання для доповідей та обговорення:

Сонети Шекспіра – історія створення, структурні ознаки, сюжети та теми.

Готуючись до практичного заняття 3, студенти повинні перекласти наведений нижче сонет 18:

#### **William Shakespeare, Sonnet 18**

Shall I compare **thee** to a summer's day?  
**Thou art** more lovely and more temperate.  
Rough winds **do** shake the darling buds of May,  
And summer's lease **hath** all too short a date.  
Sometime too hot the eye of heaven shines,  
And often is **his** gold complexion dimmed;  
And every fair from fair sometime declines,  
By chance, or nature's changing course, untrimmed;  
But **thy** eternal summer **shall not** fade,  
Nor lose possession of that fair **thou ow'st**,  
Nor shall death brag **thou wand'rest** in **his** shade,  
When in eternal lines to Time **thou grow'st**.  
    So long as men can breathe, or eyes can see,  
    So long lives this, and this gives life to **thee**.

Зверніть особливу увагу на семантику підкреслених слів.

Прокоментуйте граматичну форму виділених слів.

Порівняйте Ваш переклад з існуючими літературними перекладами цього сонету.

#### **ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛКУ**

1. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов.
2. Класифікація сучасних германських мов.
3. Основні періоди історії англійської мови.
4. Загальна характеристика англійської мови давнього періоду.
5. Загальна характеристика середньоанглійської мови.
6. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.
7. Давньоанглійська система голосних.
8. Давньоанглійська система приголосних.
9. Загальна характеристика морфологічного ладу англійської мови давнього періоду.
10. Етимологічна характеристика словникового складу англійської мови давнього періоду.
11. Давньоанглійська мова як сукупність територіальних діалектів.
12. Перекладацька діяльність короля Альфреда.
13. Скандинавське завоювання та його вплив на мову англійської народності.
14. Християнізація Англії та латинсько-грецькі запозичення того періоду.
15. Соціальна та мовна ситуація в Англії в XI-XIII ст.
16. Основні наслідки норманського завоювання та його вплив на англійську мову.
17. Середньоанглійські діалекти та їх основна характеристика.
18. Соціально-економічні та історичні передумови посилення ролі Лондонського діалекту в XIII ст.
19. Основні етапи формування англійської національної мови.
20. Становлення норми національної літературної англійської мови.
21. Розвиток літературної мови в XV-XVIII ст.
22. Діяльність У. Кекстона та її вплив на формування англійської національної літературної мови.
23. Соціальні та місцеві діалекти сучасної англійської мови.

24. Національні варіанти англійської мови.
25. Основні характеристики американського варіанту англійської мови.
26. Скандинавські запозичення в історії англійської мови та їх специфіка.
27. Французькі запозичення та їх специфіка.
28. Латинські запозичення в історії англійської мови.
29. Створення термінологічної лексики в ранньонівоанглійський період.
30. Запозичення з голандської мови в новоанглійському періоді.
31. Запозичення з німецької мови в новоанглійському періоді.
32. Запозичення з італійської мови в новоанглійському періоді.
33. Запозичення з іспанської мови в новоанглійському періоді.
34. Великий зсув голосних.
35. Спрощення морфологічної системи англійської мови протягом середньо- та ранньонівоанглійського періодів.

### РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Аракин В.Д. История английского языка: учеб. пособие. – 2-е изд. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2003. – 272 с.
- Верба Л.Г. История английской мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 296 с.
- Євченко В.В. История английской мови: навчально-методичний посібник / В.В. Євченко. – Вінниця: Нова книга, 2016. – 408 с.
- Иванова И.П., Чахоян Л.П., Беляева Т.М. История английского языка. Учебник. Хрестоматия, Словарь. – СПб: Лань, 2001. – 512 с.

### РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 1.

Таблиця 1

8-9 семестр		Мах кількість балів
Модуль № 1		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Відповідь на практичному занятті	<b>10</b>	<b>40</b>
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	<b>30</b>	
<b>Диференційований залік</b>		<b>60</b>
<b>Усього за 8-9 семестри</b>		<b>100</b>

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 2).

Таблиця 2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою
Відповідь на практичному занятті	Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	
9-10	27-30	Відмінно
8	23-26	Добре
6-7	18-22	Задовільно
Менше 6	Менше 18	Незадовільно

Поточна семестрова модульна рейтингова оцінка за національною шкалою визначається як сума поточних оцінок за усі види навчальної роботи, передбачених в модулях даного семестру (табл. 3.)

Таблиця 3

Відповідність поточних/підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
36-40	Відмінно
30-35	Добре
24-29	Задовільно
Менше 24	Незадовільно

Студент допускається до складання диференційованого заліку, якщо він набрав не менше 24 балів.

Результат виконання модульного залікового завдання зараховують студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до табл. 4.

Таблиця 4

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
<b>54-60</b>	<b>Відмінно</b>	<b>A</b>	<b>Відмінно</b> (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
<b>49-53</b>	<b>Добре</b>	<b>B</b>	<b>Дуже добре</b> (вище середнього рівня з кількома помилками)
<b>45-48</b>		<b>C</b>	<b>Добре</b> (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
<b>40-44</b>	<b>Задовільно</b>	<b>D</b>	<b>Задовільно</b> (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
<b>36-39</b>		<b>E</b>	<b>Достатньо</b> (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
<b>1-35</b>	<b>Незадовільно</b>	<b>FX</b>	<b>Незадовільно</b> (з можливістю повторного складання)

Підсумкова семестрова рейтингова оцінка визначається як сума поточної/підсумкової семестрової та залікової рейтингової оцінок, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 5).

Таблиця 5

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
<b>90-100</b>	<b>Відмінно</b>	<b>A</b>	<b>Відмінно</b> (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
<b>82-89</b>	<b>Добре</b>	<b>B</b>	<b>Дуже добре</b> (вище середнього рівня з кількома помилками)

<b>75-81</b>		<b>C</b>	<b>Добре</b> (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
<b>67-74</b>	<b>Задовільно</b>	<b>D</b>	<b>Задовільно</b> (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
<b>60-66</b>		<b>E</b>	<b>Достатньо</b> (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
<b>35-59</b>	<b>Незадовільно</b>	<b>FX</b>	<b>Незадовільно</b> (з можливістю повторного складання)
<b>1-34</b>		<b>F</b>	<b>Незадовільно</b> (з обов'язковим повторним курсом)